

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 6.10.2011
KOM(2011) 613 lõplik

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi tulevik

SISUKORD

1.	Solidaarsusfondi kaheksa tegevusaasta tulemused	3
2.	Probleemid ja küsimused	4
2.1.	Erandlikkuse kriteeriumil põhinevate taotluste ebaproportsionaalselt suur arv	4
2.2.	Ebaselged piirkondlikud kriteeriumid ja läbipaistvuse puudus	4
2.3.	Reageerimisvalmidus ja nähtavus	4
2.4.	Fondi rakendusala	6
2.5.	Rahastamine	6
3.	2005. aasta ettepanek solidaarsusfondi rakendussala laiendamiseks	6
4.	Kontrollikoja eriaruanne (tulemusaudit)	7
5.	Fondide koordineerimiskomitee (COCOF) 2010. aasta uuringu tulemused.....	7
6.	Määruse muutmine.....	8
6.1.	Solidaarsusfondi rakendusala täpne määratlus.....	8
6.2.	Piirkondlike katastroofide uus selge määratlus.....	9
6.3.	Väljamaksete kiirendamine ja ettemaksete kasutuselevõtt	10
6.4.	Reageerimine aeglaselt kujunevatele katastroofidele	11
6.5.	Toetuse määramise otsuse ja rakenduslepingu ühendamise	11
6.6.	Tõhustada fondi tegevust katastroofide ja kliimamuutusega toimetulekul.....	12
7.	Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 222 solidaarsusklausel.....	12
8.	Kokkuvõte ja järeldused.....	13
Lisa 1: 2011. aastal katastroofide puhul kohaldatavad künnised		14
Lisa 2: ELi solidaarsusfondile aastatel 2002–2010 esitatud taotlused.....		15
Lisa 3: Solidaarsusfondile esitatud taotluste statistiline ülevaade		19
Lisa 4: Piirkondliku SKP simulatsioon (n=3)		20

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi tulevik

1. SOLIDAARSUSFONDI KAHEKSA TEGEVUSAASTA TULEMUSED

Euroopa Liidu Solidaarsusfond (ELSF)¹ asutati 2002. aastal eesmärgiga luua vahend, mille abil Euroopa Liit saab tõhusalt reageerida liikmesriikides või ELiga liitumisläbirääkimisi pidavates riikides² toimunud loodusõnnetustele. Varem selline vahend ELi siseseks tegevuseks puudus.

2010. aasta lõpu seisuga oli komisjon saanud 85 finantsabi taotlust 23 riigilt: 27 taotlust kuulub „suurte loodusõnnetuste” kategooriasse, mis on ka fondi peamine rakendusala. Määruse tähenduses on katastroof suurõnnetus, mille tekitatud kahju ületab iga riigi puhul seatud künnise, mis on kas 0,6 % riigi kogurahvatulust või mille suurus vastavalt 2002. aasta hindadele oli kolm miljardit eurot (2011. aastal vastab sellele 3,536 miljardit eurot), olenevalt sellest, kumb summa on väiksem³. Riikide 2011. aasta künnised on esitatud lisas 1.

Ligikaudu kaks kolmandikku kõikidest fondi asutamisest alates saadud taotlustest on siiski seotud kahe määruises sätestatud erandiga, mille kohaselt võib fondi kasutada ka siis, kui kahjusumma jääb allapoole künnist. 53 taotlust esitati nn „erakorraliste piirkondlike katastroofide” kohta ja 4 puhul oli aluseks naaberriigis toimunud katastroofi kriteerium. Viimati nimetatud juhul võib fondist abi saada ka abikõlblik naaberriik, mis on kannatanud abikõlblikus riigis toimunud katastroofi tõttu, olenemata kahju suurusest. Erakorraliseks piirkondlikuks katastroofiks peetakse juhtumeid, mis mõjutavad enamikku asjaomase piirkonna elanikkonnast ja millel on tõsine ja püsiv mõju piirkonna elutingimustele ja majanduslikule stabiilsusele.

Kokku on Solidaarsusfondi loomisest 2002. aastal kuni aastani 2010 heaks kiidetud 42 taotlust, millele antud rahalise toetuse summa on rohkem kui 2,4 miljardit eurot⁴. Selle ajavahemiku jooksul on komisjon pidanud tagasi lükkama 35 abitaotlust, mis kõik esitati „erakorralise piirkondliku katastroofi” määratluse alusel, kuid mis ei täitnud erandlikkuse kriteeriumit. Taotlejad riigid võtsid tagasi kaks taotlust, kui sai selgeks, et need ei saa olla edukad. 2010. aasta detsembris oli kuue taotluse puhul otsus veel tegemata. Euroopas on nii looduskatastroofide suurus kui ka sagedus kasvanud ning taotlusi on esitatud terve rea eri liiki looduskatastroofide alusel (sh tormid, üleujutused, mudavoolud, maavärinad, vulkaanipurse, metsatulekahjud ja põud). Kõige tõsisem juhtum oli L'Aquila maavärin Itaalias 2009. aastal,

¹ Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, lk 3, 14.11.2002).

² Praegusel hetkel Horvaatia, Türgi ja Island.

³ 2011. aastal kohaldatakse 3 miljardi euro künnist Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Hispaania ja Ühendkuningriigi puhul, kõigi muude riikide puhul kohaldatakse künnist 0,6% kogurahvatulust, mis absoluutarvudes ulatub 32,7 miljonist eurost Malta puhul kuni 3 339 miljardi euroneni Madalamaade puhul. Eurostati ühtlustatud statistiliste andmete kättesaadavusega seotud põhjustel kasutatakse kogurahvatulu kohta n-2 aasta andmeid.

⁴ Sealhulgas 2011. aasta maksed 2010. aastal heakskiidetud kaheksa taotluse alusel.

mille kahju ulatus üle 10 miljardi euro ja mille tulemusena jäid koduta kümned tuhanded inimesed; fond osutas toekord abi summas üle 492 miljoni euro, mis on suurim seni makstud toetus. Lisades 2 ja 3 on esitatud ülevaade 2002. aastast kuni 2010. aasta lõpuni saadud taotlustest.

Üldiselt ollakse arvamisel, et Solidaarsusfond on oma asutamise eesmärgi arvestades olnud väga edukas. Fondi abi on aidanud leevendada katastroofis kannatanud riikide finantskoormust. Abi ja lisavahendite pakkumine eriti rasketel aegadel on kodanike jaoks loonud liidust positiivse kuvandi. Senine kogemus näitab siiski, et fondi tegevuses on puudusi ja nõrkusi.

2. PROBLEEMID JA KÜSIMUSED

2.1. Erandlikkuse kriteeriumil põhinevate taotluste ebaproportsionaalselt suur arv

Nagu eespool nimetatud, näitab alates 2002. aastast saadud kogemus, et enamik Solidaarsusfondi abitaotlustest ei ole seotud mitte ulatuslike katastroofidega, nagu seadusandja ette nägi, vaid on esitatud piirkondlike katastroofidega seotud erandlike kriteeriumide alusel. Määruse kohaselt tuleb sellistel juhtudel pöörata erilist tähelepanu kõrvalistele ja isoleeritud piirkondadele ning komisjon peab nende kriteeriumide kasutamist kontrollima suurima rangusega. Lisaks sellele on määruses sätestatud, et suurim aastane finantseraldis piirkondlike katastroofide puhul ei ületa 7,5 % fondi käsutuses olevast aastasest maksimumsummast 1 miljard eurot ehk seega ei ole suurem kui 75 miljonit eurot. Siin kajastub seadusandja kavatsus, mille kohaselt võib piirkondlike katastroofide puhul abi anda vaid erandjuhtudel.

Piirkondliku katastroofi kriteeriumide alusel esitatud taotluste hulgas on edutute osakaal endiselt väga suur, peaaegu kaks kolmandikku. Seevastu suurt katastroofide taotlustest, mille suhtes kehtib vaid üks kvantitatiivne kriteerium, on positiivse hinnangu seni saanud 100 %.

2.2. Ebaselged piirkondlikud kriteeriumid ja läbipaistvuse puudus

Määruses on erakorralise piirkondliku katastroofi mõiste üpris segane ning nagu seadusandja kavatses, on fondi kasutamise tingimusi selle kategooria alusel raske täita: fondi vahendeid võib kasutusele võtta erandjuhul, kui erakorraline piirkondlik katastroof mõjutab valdavalt osa piirkonna elanikest ning kui sellisel katastroofil on tõsised ja püsivad tagajärjed piirkonna majanduslikule stabiilsusele ja elutingimustele. Tõendeid selliste tingimuste täitmise kohta on keeruline esitada ja raske hinnata. Selle tagajärg on, et taotluse esitanud liikmesriigid ja komisjon kulutavad märkimisväärselt aega ja tööjõudu, et ette valmistada ja hinnata väiksemate piirkondlike katastroofidega seotud taotlusi, mis enamikel juhtudel lõpuks ikkagi tagasi lükatakse. Paistab, et hoolimata komisjoni esitatud üksikasjalikest soovistest ja juhistest tunnevad paljud liikmesriigid oma piirkondade ees kohustust taotlused esitada, isegi kui nad teavad, et edulootus on väike. Tagasilükatud taotlused valmistavad pettumust asjaomastes liikmesriikides ja piirkondades ning kahjustavad ELi mainet.

2.3. Reageerimisvalmidus ja nähtavus

Solidaarsusfondi toetuste väljamaksmiseks vajaliku ajaga seotud probleemid tulenevad otseselt määrusega kehtestatud tingimustest ja menetlustest. Fondi käsitatakse sageli väärtalt kui kiiret kriisihjamisvahendit, mis ei olnud selle algne eesmärk. Solidaarsusfond on vahend, mille kaudu aidatakse hüvitada hädaabimeetmete kulusid, mida algselt on finantseerinud

kahju kannatanud riigi ametiasutused. Komisjon nõustub siiski seisukohaga, et abi tuleks teha kättesaadavaks senisest kiiremini.

Fondi reageerimisvõimet piiravad mitu tegurit, neist olulisemad on järgmised:

- Katastroofi toimumise korral ei saa komisjon tegutseda omaalgatuslikult; ta peab ootama riiklike ametiasutuste ametlikku taotlust, mille koostamiseks kulub tavaliselt 10 nädalat alates katastroofi algusest. Lisaks täiendavad taotluse esitajad tihti oma taotlust pärast selle ametlikku edastamist. Mõnel juhul peab komisjon hindamiseks paluma lisateavet ning selle saamine võtab vahel kuid.
- Solidaarsusfondi toetuste assigneeringud ei ole ELi eelarvest otse kättesaadavad. Liikmesriigid peavad lisaks oma tavapärastele ELi maksetele tegema selleks täiendavaid makseid. Enne mis tahes abi väljamaksmist peab komisjon taotlema Euroopa Parlamendilt ja nõukogult paranduseelarve heakskiitmist, mis tavaliselt on aeganõudev menetlus ja kestab kaks kuni kolm kuud, mõnikord ka kauem.
- Käesoleva määruse kohaselt tuleb fondi kasutuselevõtmiseks läbida taotluse vastuvõtmisest kuni toetuse väljamaksmiseni (positiivse hinnangu saamise korral) mitu etappi. Iga juhtumi puhul peab komisjon tegema neli otsust:
 - taotluse heakskiitmine pärast seda, kui komisjoni talituste hinnangu põhjal tunnistatakse taotluse aluseks olev juhtum toetuskõlblikuks ning määruses sätestatud kriteeriumidele vastavaks,
 - paranduseelarve eelnõu vastuvõtmine, et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid heaks kiita fondi kasutuselevõtu ning teha kättesaadavaks kavandatava toetussumma suuruse assigneeringu,
 - abisaajariigile adresseeritud komisjoni otsuse vastuvõtmine toetuse määramise kohta (toetuse määramise otsus),
 - lepingu sõlmimine toetuse rakendamise kohta, milles täpsustatakse toetuse kasutamise tingimused ja määratakse eelkõige kindlaks, milliseid hädaabimeetmeid toetusest rahastatakse, ning nimetatakse vastutavad ametiasutused (rakendusleping).
- Rakenduslepingu võib põhimõtteliselt sõlmida niipea, kui paranduseelarve on heaks kiidetud ja komisjon on toetuse määramise otsuse vastu võtnud. Komisjon palub abisaajatel riikidel süsteemselt esitada vajalikud andmed (eelkõige tegevuse liikide kohta, mille puhul toetust on kavas kasutada) niipea, kui ta on teinud ettepaneku toetuse kasutuselevõtuks ja kui paranduseelarve menetlus on juba käimas. Paljudel juhtudel esitavad taotlevad riigid selle teabe siiski alles nädalaid või isegi kuid pärast paranduseelarve vastuvõtmist.
- Lepingule peavad alla kirjutama komisjoni vastav volinik ja abisaaja riigi poolt määratud esindaja, tavaliselt valitsuse minister.
- Alati ei esitata taotlusi komisjoni peamistes töökeeltes, nii et selleks, et komisjon saaks taotlust menetleda, tuleb tellida tõlge. Tõlkimine võib aega võtta kuni kuus nädalat. Lisaviivitust võib põhjustada nõue tõlkida kõik komisjoni vastuvõetud või taotlevale riigile adresseeritud ametlikud dokumendid.

Kokkuvõttes võib see viia selleni, et paljudel juhtudel saab toetusi välja maksta alles 9–12 kuud pärast katastroofi või mõnikord veelgi hiljem. Toetusi saab kasutada tagasiulatuvalt katastroofi ajal või vahetult selle järel võetud hädaabimeetmete refinantseerimiseks ning seega säilib toetuse kavandatud mõju – sellega leevendatakse liikmesriikide eelarveprobleeme ning aidatakse piirkondadel üle saada katastroofiga kaasnenud rahalisest koormusest. Teisest küljest halvendavad need viivitused solidaarsusfondi nähtavust katastroofist mõjutatud elanikkonna hulgas, kuna määruses ei ole sätestatud teavitamise eeskirju ja mitte kõik liikmesriigid ei avalikusta saadud toetuse päritolu.

2.4. Fondi rakendusala

Praegusel kujul on fondil väga keeruline või isegi võimatu reageerida kriisiolukordadele, mille põhjuseks ei ole looduskatastroof; seda on näidanud sellised tööstuslikud õnnetused nagu Prestige'i õlireostus ja plahvatus Buncefieldi kütusehoidlas või terrorirünnakud nagu Madridi ja Londoni pommiplahvatused 2004. ja 2005. aastal. Samuti ei ole praegu võimalik anda solidaarsusfondist abi tõsiste kriisiolukordade korral tervishoiuvaldkonnas (näiteks sellise epideemia nagu SARS levimisel Euroopasse või tuumaõnnetuse korral), mis võivad kergesti ületada üksikute riikide reageerimisvõimalusi. Euroopa Parlamendist ja mujalt on esitatud üleskutseid, et sellistes olukordades on vaja reageerida Euroopa tasandil ning sellega seoses on eelkõige nimetatud solidaarsusfondi.

2.5. Rahastamine

Solidaarsusfondi toetusi rahastatakse väljaspool tavapäraselt ELi eelarvet täiendavatest summadest, mis on suuremad, kui institutsioonidevahelise kokkuleppega vastavate rubriikide puhul ette nähtud. Euroopa Parlament ja nõukogu peavad seetõttu toetused komisjoni ettepaneku põhjal iga juhtumi puhul eraldi heaks kiitma. Toetuse aastane maksimumsumma on 1 miljard eurot. Alates fondi loomisest 2002. aastal on see summa olnud alati piisav, suurim aastane väljamakse on olnud 728 miljonit eurot 2002. aastal, sellele järgneb 2009. aasta makse 622 miljonit eurot. Kõikidel muudel aastatel on väljamaksete summa olnud märkimisväärselt väiksem. Seega ei näi olevat vajadust eelarve ülempiiri suurendada.

Üksiktoetus makstakse välja pärast komisjoni kõnealust juhtumit käsitleva vastava paranduseelarve eelnõu vastuvõtmist ning pärast Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni kolmepoolsete läbirääkimiste lõppu. Tavapäraselt kulub menetlemiseks kaks lugemist, kuid seda on kiirendatud, kohaldades lihtsustatud, ühe lugemisega menetlust. Eelarveassigneeringute heakskiitmiseks vajalik aeg sõltub iga juhtumi puhul konkreetsetest tingimustest, kuid tavaliselt võtab see aega kuus kuni kaksteist nädalat. Komisjon valmistab sel ajal ette ametliku toetuse määramise otsuse ja peab abisaaja riigiga läbirääkimisi toetuse rakenduslepingu sõlmimiseks, mis tuleb alla kirjutada enne toetuse väljamaksmist.

3. 2005. AASTA ETTEPANEK SOLIDAARSUSFONDI RAKENDUSSALA LAIENDAMISEKS

Komisjon esitas 2005. aastal seadusandliku ettepaneku ELi solidaarsusfondi uuendamiseks⁵. Olemasolevale fondile tuginedes tehti ettepanek:

⁵ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta; KOM(2005) 108 (lõplik), 6. aprill 2005.

- laiendada meetmete rakendusala ja abikõlblikkust, et ühendus saaks reageerida ka muudele kui looduskatastroofidele, nt tööstusõnnetustele ja muudele inimtegevuse tagajärjel toimunud katastroofidele, tervishoiuvaldkonna kriisidele (pandeemiad jne) ning suurtele terrorirünnakutele;
- võimaldada ettemaksete tegemist, et kiirendada reageerimist ja suurendada ELi toetuste nähtavust;
- lihtsustada fondi vahendite kasutuselevõttu täpsemate kriteeriumide kehtestamise kaudu (katastroofide suhtes kehtestatud kahjukünniste alandamine koos erandite väljajätmisega).

Euroopa Parlament suhtus ettepanekusse äärmiselt positiivselt ning võttis ettepaneku vastu esimesel lugemisel 18. mail 2006.

Nõukogus tekitas ettepanek seevastu suuri kõhkusi ning enamik liikmesriike oli vastu peaaegu kõikidele ettepanekus nimetatud uutele elementidele seda eelkõige nende võimaliku mõju tõttu eelarvele. Pärast korduvat läbivaatamist ja komisjoniga peetud läbirääkimisi otsustas rahandusnõunike asjaomane tööühm 2006. aasta mais ettepaneku läbivaatamise lõpetada. Hoolimata komisjoni korduvatest jõupingutustest ei soovinud nõukogu ettepanekut uuesti päevakorda võtta. Samuti ei kandnud vilja parlamendi korduvad üleskutsed nõukogule teksti läbivaatamist jätkata.

4. KONTROLLIKOJA ERIARUANNE (TULEMUSAUDIT)

2008. aasta juunis tutvustas Euroopa Kontrollikoda solidaarsusfondi tegevuse auditeerimise tulemusi⁶. Auditi käigus kontrolliti fondi abi andmise kiirust, tõhusust ja paindlikkust ning seda, kas abisaajariigid olid fondi tegevusega rahul. Selleks vaatas kontrollikoda läbi kõik enne 2006. aasta lõppu esitatud taotlused ning koostas uuringu läbiviimise eesmärgil küsimustiku taotluse esitanud riikidele.

Aruande järeldused solidaarsusfondi toimimise kohta on sarnased komisjoni 2005. aasta ettepanekus esitatuga. Kokkuvõttes leidis kontrollikoda, et fond on saavutanud oma põhieesmärgi, milleks on solidaarsus katastroofiolukorras olevate liikmesriikidega, kuid märkis siiski, et väiksema piirkondliku katastroofi puhul on nn eduka taotluse kriteeriume raskem täita kui laiema ulatusega katastroofi puhul. Üks oluline põhjus selleks on piirkondliku katastroofi mõiste ebamäärasus määruses, mille tulemusena võivad selliste katastroofidega seotud taotluste tagasilükkamise põhjused jääda ebaselgeks. Kõige kriitilisem oli Kontrollikoda fondi aegluse suhtes.

5. FONDIDE KOORDINEERIMISKOMITEE (COCOF) 2010. AASTA UURINGU TULEMUSED

Selleks et paremini aru saada, millistel tingimustel on liikmesriigid valmis arutelusid/läbirääkimisi jätkama, esitles komisjon 2010. aastal solidaarsusfondi fondide

⁶ Eriaruanne nr 3/2008 „Kui kiire, tõhus ja paindlik on Euroopa Liidu solidaarsusfond?” ELT L 153, 18.6.2008.

koordineerimiskomitee (COCOF)⁷ liikmetele, tuues esile fondi tugevad ja nõrgad küljed ning 2005. aasta ettepaneku põhielemendid. Esitati kolm konkreetset küsimust:

- Millised on praeguses määruses need elemendid, mille puhul liikmesriigid arvavad, et fond ei vasta või ei vasta täielikult nende ootustele?
- Milliste 2005. aasta uue määruse ettepaneku elementide osas võiks kõnelusi jätkata (kas komisjoni esitatud või muul viisil)? Millised elemendid on ebarealistlikud või soovimatud?
- Kas on selliseid küsimusi/elemente, mida praegune määrus ega 2005. aasta ettepanek ei sisalda, kuid mis peaks teie arvates fondi rakendusalaselle kuuluma?

Oma vastustes väljendas suur osa liikmesriike jätkuvalt vastuseisu uue määruse vastuvõtmisele, kuid mõned liikmesriigid paistsid olevat valmis tegema kehtiva määruse mõningate sätete osas väikseid kohandusi, nt lisama määrusesse põuad ja leevendama piirkondlike katastroofide kriteeriume (mis komisjon oli algselt kavandanud välja jätta). Enamik liikmesriike oli siiski täielikult vastu kõikidele muudatustele, mille tulemusena kulud suureneksid. Kuus liikmesriiki oli üldiselt positiivsel seisukohal ja aruteluks avatud.

6. MÄÄRUSE MUUTMINE

Eespool esitatu põhjal on selge, et praeguses poliitilises situatsioonis, mida iseloomustab eelkõige keeruline eelarveolukord paljudes liikmesriikides, ei ole enamik liikmesriike valmis heaks kiitma mingeid suuri muudatusi solidaarsusfondi õiguslikus aluses või tegevuses. Komisjon loobub seega 2005. aasta ettepaneku uuesti esitamise ideest. Siiski selgub eelkirjeldatu põhjal, et praeguses vormis tegutseva solidaarsusfondi tõhusust tuleks suurendada. Seepärast on asjakohane 2005. aasta ettepanek tagasi võtta ja uurida muid võimalusi vähemalt eespool kirjeldatud kõige tähtsamate küsimuste lahendamiseks.

Komisjon on seisukohal, et solidaarsusfondi toimimist saab märkimisväärselt parandada, tehes praegusesse määrusesse vaid minimaalselt muudatusi, säilitades seega fondi põhimõtted ja olemuse ning jättes puudutamata fondi rahaasjad ja kulutuste mahu. Ükski määruse muudatus ei mõjutaks toetusest rahastatavate meetmete (nt elutähtsate infrastruktuuride viivitamatu taastamise või reageerimisvahendite kasutuselevõtu kulude) toetuskõlblikkuse kriteeriumeid. Loobutakse 2005. aasta ettepaneku sellistest elementidest nagu rakendusala laiendamine, künniste muutmine või piirkondlike katastroofide väljajätmine.

Uurida tuleks nähtavuse suurendamise võimalusi teabe- ja avalikustamiseskirjade kaudu.

6.1. Solidaarsusfondi rakendusala täpne määratlus

Solidaarsusfondi asutamise eesmärk oli luua vahend, mis võimaldab ELi tasandil reageerida looduskatastroofidele ühes või mitmes liikmesriigis või ELiga liitumiskõnelusi pidavas riigis. Määruse artikli 2 lõike 1 sõnastuse „fondi abi võib rakendada *peamiselt* juhul, kui [...] toimub loodusõnnetus” põhjal võib siiski järeldada, et fondi võib rakendada ka muudel juhtudel. On

⁷ Fondide koordineerimiskomitee (COCOF) loodi nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta.

siiski ebaselge, kas sõna „peamiselt” kasutamise eesmärk on lõdvendada fondi rakendusala ulatuslike kataastroofidega seotud piirangut, osutades seejuures sama artikli lõikes 2 nimetatud teatavatele väiksematele kataastroofidele, või laiendada fondi rakendusala ka muudele kui looduskataastroofidele.

Määruse sätete täiendav uurimine näitab, et fondi kasutuselevõtt muude kui looduskataastroofide puhul on õiguslikult väga keeruline. Artiklis 3 on täpsustatud, et „fondi maksed on põhimõtteliselt mõeldud ainult kindlustusega hõlmamata kahjude korvamiseks ette nähtud meetmete rahastamiseks”. Komisjon on algusest peale seda sätet tõlgendanud ja kohaldanud tähenduses, et eraisikutele põhjustatud kahjusid ei hüvitata. Põhimõte, mille kohaselt saastaja maksab ning kataastroofist mõjutatud riigi kohustus taotleda hüvitist kolmandalt isikult (tsiviilvastutus) paistavad osutavat sellele, et muude kui looduskataastroofide puhul fondilt toetust ei saa. Nende kaalutluste alusel lükati tagasi näiteks Ungari 2010. aasta punase muda üleujutusega seotud taotlus.

Komisjoni 2005. aastal esitatud uue solidaarsusfondi määruse ettepaneku eesmärk oli muu hulgas laiendada fondi rakendusala, et hõlmata ka muud kui looduskataastroofid. Kuigi ettepanek leidis Euroopa Parlamendis laialdast heakskiitu, oli ja on enamik liikmesriike nõukogus jätkuvalt vastu mis tahes katsele laiendada fondi rakendusala nii, et see hõlmaks ka muid kui looduskataastroofe.

Selguse huvides tuleks praeguse määruse sõnastust muuta nii, et oleks ühemõtteliselt selge, et fondi rakendatakse üksnes looduskataastroofide puhul. Sel viisil välditaks fondi rakendusala võimalikku vääritlemist ning potentsiaalsetel taotlejatel ei tekiks ootusi, mida komisjon täita ei saa. Lisaks säästetaks taotlevat riiki taotluse ettevalmistamiseks vajalikest jõupingutustest ning komisjoni taotluse hindamisest.

Samal ajal tuleks määruuses sätestada, et looduskatastroofiga seotud piirang ei välista toetuse andmist juhul, kui looduskatastroof tekitab ahelreaktsiooni, mille tulemuseks on tööstuslik õnnetus (nt kahjustab üleujutus keemiatehast) või kriisiolukord tervishoiuvaldkonnas (nt katkestab maavärin veetarned, kutsudes seega esile (vee kaudu leviva) epideemia või hävitab haigla, seades ohtu looduskatastroofis vigastatute ravimise).

6.2. Piirkondlike kataastroofide uus selge määratlus

Nagu eespool kirjeldatud, ei ole solidaarsusfondi määruse artikli 2 lõike 2 kolmandas lõigus sätestatud tingimused fondi erandkorras kasutuselevõtuks erakorralise piirkondliku kataastroofi korral piisavalt selged ning põhinevad eelkõige nn pehmetel kriteeriumidel, mis vajavad tõlgendamist („mis on tõsiselt ja püsivalt mõjutanud elanikkonna valdava osa elutingimusi ja piirkonna majanduslikku stabiilsust”). Kriteeriumide täitmise näitamine ja tõendamine on äärmiselt koormav ja aeganõudev nii taotluse esitaja kui ka komisjoni jaoks. Selle mitmeid tõlgendusi võimaldava sätte tõttu esitatakse palju taotlusi, mis tuleb tagasi lükata, ning see omakorda tekitab asjaomastes riikides ja piirkondades vääraid ootusi ja pettumust. Tagasilükatavate taotluste suur hulk kahjustab ELi mainet.

Seepärast oleks asjakohane piirkondliku kataastroofi kriteeriumid uuesti määratleda, et nad oleksid lihtsamad, objektiivsemad ja läbipaistvamad, sarnaneksid rohkem suurtähtsusega kataastroofi kriteeriumidele ning nende puhul kohaldataks ainult üht või kaht „kõva” näitajat, mida oleks lihtne tõendada. Näitajad tuleks määratleda viisil, et need oleks kergesti täidetavad tõepoolest tõsiste piirkondlike kataastroofide korral; selliste kataastroofide näiteks on need piirkondlikud kataastroofid, mille puhul fondi on praeguse määruse alusel erandkorras rakendatud. Samal ajal

annaks piirkondlike kriteeriumide sel viisil määratlemine potentsiaalsetele taotlejatele võimaluse juba enne taotluse esitamist suure kindlusega hinnata, kas katastroof on toetuskõlblik või mitte. See säästaks taotlejaid taotluse koostamisega kaasnevast jõupingutusest juhul, kui positiivse vastuse saamine ei ole reaalne.

Komisjon teeb ettepaneku määratleda piirkondlik katastroof sarnaselt suurt katastroofiga ehk arvestada katastroofi tekitatud kahju puhul teatava künnise ületamist. Künnis oleks protsent NUTS 2. tasandi piirkonna SKPst. NUTS 2 sobib piirkondlikuks võrdlustasandiks, kuna see on ühtekuuluvuspoliitikas laialdaselt kasutusel ning on piisavalt suur, et välistada üksnes kohaliku tasandi juhtumid, ning selle kohta on kättesaadavad ka statistilised andmed. Kui katastroof mõjutab mitut NUTS 2. tasandi piirkonda, kohaldatakse asjaomaste piirkondade puhul piirkondliku SKP suhtes sama künnist (protsendimäära). Seega oleks arvesse võetud ka äärepoolseimate piirkondade eritingimusi, kuna kõik äärepoolseimad piirkonnad kuuluvad NUTS 2. tasandi alla. Nende juhtumite puhuks, kui looduskatastroof tekitab ahelreaktsioonina kriisiolukorra tervishoiuvaldkonnas, tuleks koostöös liikmesriikidega sätestada lisakriteeriumid.

Lisaks sellele, et taolise lahendusega muudetakse piirkondliku katastroofi kriteeriumid selgeks ja objektiivseks, kõrvaldatakse sellega ühtlasi ka takistused fondi rakendamiseks näiteks metsatulekahjude korral (tingimusel, et kahju on piisavalt suur), mille puhul on seni nende olemuse tõttu piirkondliku katastroofi kriteeriumid harva olnud täidetud.

Sellise lähenemisviisi teostatavuse kontrollimiseks on komisjon läbi viinud simulatsiooni, kohaldades kõikide alates 2002.aastast esitatud piirkondliku katastroofi taotluste (mille kohta on otsus tehtud enne 2010. aasta lõppu) suhtes ühtainsat kriteeriumi ehk kahju, mis ületab 1,5 % piirkonna SKPst NUTS 2. tasandil. Piirkondliku SKP kontrollväärtus on aasta $n-3$, kus n on taotluse esitamise aasta ($n-3$ on kõige viimane aasta, mille kohta on ühtlustatud piirkondlikud andmed üldiselt kättesaadavad). Tulemused on esitatud lisas 4. Uuritud 37st piirkondlikust katastroofist oleks tagasi lükatud ainult kaks sellist juhtumit, mis varem heaks kiideti ning ühe tagasilükatud taotluse alusel oleks võinud toetust saada. Ühel juhul tekkisid kahtlused kahjsumma suuruses. Kõikide muude juhtumite puhul oleks tulemus olnud sama, oluline vahe oleks olnud selles, et kahtkümmend kolme väiksemate katastroofide alusel esitatud taotlust, mis tagasi lükatati, ei oleks üldse esitatud, kuna liikmesriikidel poleks olnud kahtlustki, et need ei ole toetuskõlblikud.

Seega selgub, et kohaldades ühtainsat, SKP-l põhinevat lihtsat kriteeriumi, on võimalik jõuda peaaegu samale tulemusele, kuid saavutada sealjuures märgatav lihtsustamine, kuna potentsiaalselt toetuskõlblike taotluste puhul ei peaks enam tõendama vastavust praeguse määrusega sätestatud keerulistele piirkondliku katastroofi kriteeriumidele. See omakorda lihtsustaks komisjoni jaoks selliste taotluste hindamist, vabastaks ta kohustusest hinnata taotlusi, mis tõenäoliselt ei ole edukad ning kiirendaks seega märkimisväärselt otsuste tegemist ja toetuste väljamaksmist.

Lisaks sellele ei oleks uuel piirkondlikul kriteeriumil üldiselt mingit finantsmõju.

6.3. Väljamaksete kiirendamine ja ettemaksete kasutuselevõtt

Praeguse määruse sätete ja eelarve-eeskirjade kohaselt on keeruline märgatavalt lühendada solidaarsusfondi toetuste kättesaadavaks tegemiseks kuluvat aega, kui ei muudeta vahendi rahastamise viisi (vt eespool punkt 2.5). Komisjon uurib seepärast uusi võimalusi, kuidas liikmesriikidele hädaolukordade leevendamiseks mõeldud rahaline toetus kiiremini

kättesaadavaks teha. See on eriti oluline piiriüleste katastroofide korral, kui komisjon on olukorras, kus ta ei saa olla ELi liikmesriigiga samal määral solidaarne kui kolmanda riigiga, kellele võib anda kohest rahalist abi⁸.

Solidaarsusfondi reageerimisvõimet ja nähtavust saab parandada, kui lisada määrusesse ettemaksete tegemise võimalus. See annaks komisjonile võimaluse viivitamatult tegutseda, tehes makse niipea, kui kannatanud riik on taotlenud toetust. Kõnealust makset käsitletakse pärast hindamis- ja eelarvemenetluse lõpetamist antava toetussumma ettemaksena. Juhul kui taotlust ei kiideta heaks, maksab taotlejariik ettemakse komisjonile tagasi. Ettemakse summa võiks arvutada protsendimäärana (nt 10 %) eeldatavast toetusest ning selle absoluutsuurus võiks olla piiratud (nt 5 miljonit eurot). Ettemakse tehakse ainult taotlejariigi konkreetse taotluse alusel ning seda võimalust saab kasutada üksnes määruuses määratletud suurkatastroofide puhul. Kuna suurkatastroofi korral kiidetakse toetuse andmine tõenäoliselt (seni 100 %-l juhtudest) heaks, on oht, et komisjon peab taotluse tagasilükkamise tõttu ettemakse tagasi küsima, väga väike. Saamlaadne säte oli lisatud ka 2005. aasta ettepanekusse.

6.4. Reageerimine aeglaselt kujunevatele katastroofidele

Taotlejariikidel on tihti olnud raskusi taotluse koostamisega tähtajaks juhul, kui katastroof on oma olemuselt olnud aeglaselt kujunev. Praeguse määruse kohaselt tuleb taotlused komisjonile esitada kümne nädala jooksul esimesest kahjust. Põud on tüüpiline näide katastroofist, mida iseloomustab pikk väljakujunemise aeg ning mille puhul on keeruline esimese kahju tekkimist täpselt kindlaks määrata.

Kuigi üldine 10-nädalane tähtaeg tuleks säilitada, saaks probleemi lahendada, lisades määruusesse erisätte, mille kohaselt loetakse sellistel juhtudel tähtaja alguseks kuupäev, millal ametiasutused võtsid esimese meetme asjaomasele katastroofile reageerimiseks. Põua puhul võiks selleks olla näiteks veekasutuspiirangu kehtestamine või põllumajanduse toetuseks võetud erimeetmed.

Selline säte vastaks üldjoontes sellele, mis toimub „tavaliste” äkki toimuvate katastroofide korral, kui ametiasutused alustavad meetmete võtmist mõni tund pärast katastroofi algust.

6.5. Toetuse määramise otsuse ja rakenduslepingu ühendamine

Eespool punktis 2.3 juhitakse tähelepanu sellele, millest viivitused toetuste andmises võivad tekkida. Kuna solidaarsusfondi rahastatakse väljaspool tavapäraselt ELi eelarvet, peab komisjon iga juhtumi puhul küsima Euroopa Parlamendi ja nõukogu heakskiitu kavandatud toetussummale. Komisjon on seisukohal, et praegu kehtivat korda ei ole vaja muuta.

Sellegipoolest oleks võimalik menetlust lihtsustada, halduskoormust vähendada ja solidaarsusfondist toetuse andmist kiirendada, kui enne toetuse väljamaksmist oleks vaja ainult üht komisjoni otsust pärast seda, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on rahalised vahendid kättesaadavaks teinud. Liikmesriigid, kes moodustavad suure enamiku potentsiaalsetest abisaajatest, ei saa mingit täiendavat kasu sellest, et toetuse määramiseks ja

⁸ Pärast 2010. aasta mai ja juuni üleujutusi Kesk-Euroopas kiitis komisjon heaks viivitamatu erakorralise finantsabi andmise üleujutuse ohvritele Moldovas, kuid Ungari, Poola, Slovakkia, Tšehhi Vabariigi, Horvaatia ja Rumeenia üleujutustega seotud solidaarsusfondi toetus kiideti heaks alles kümme kuud pärast katastroofi.

toetuse kasutamise tingimuste sätestamiseks on vaja kahte eraldi õigusakti (toetuse määramise otsust ja rakenduslepingut). Nende kahe ühendamine näiteks sel viisil, et praegu lepingus sisalduvad sätted lisatakse toetuse määramise otsusele või koostatakse nendest toetuse määramise otsuse lisa, oleks üpris lihtne lahendus, mis säästaks palju aega. On välja arvatud, et sel viisil – muutes määruse asjaomast artiklit – saaks katastroofis kannatanud riikidele toetuse välja maksta neli kuni kaheksa nädalat varem kui praeguse süsteemi puhul. Kaks abisaajate jaoks kõige olulisemat aspekti, st toetuskõlblike meetmete määratlemine ja pädevate asutuste nimetamine toimuks endiselt abisaajariigi ettepaneku põhjal.

Toetuskõlblike kolmandate riikide (vähesed ELiga liitumisläbirääkimisi pidavad riigid) puhul tuleks säilitada kaks eraldi akti, kuna komisjoni ühepoolne akt, nagu toetuse määramise otsus, ei oleks nende jaoks siduv. Sellistel juhtudel on endiselt nõutav rahastamis- või rakenduslepingu sõlmimine.

6.6. Tõhustada fondi tegevust katastroofide ja kliimamuutusega toimetulekul

Solidaarsusel põhinevas liidus on tähtis, et iga liikmesriik teeks vajalikke jõupingutusi hädaolukordade ja katastroofide vältimiseks. Mis tahes katastroofidele reageerimise poliitika põhieesmärk on ennetada nende toimumist ning vähendada nende tekitatavat kahju nii palju kui võimalik. Fondi tegevuse tihedam sidumine ELi katastroofide ohjamise ja kliimamuutuse vastu võitlemise poliitikaga annaks võimaluse märkimisväärselt vähendada katastroofide tekitatud kahju ja kulusid⁹ ning lõppkokkuvõttes vähendada abitaotluste arvu.

Määruse kohaselt on abisaajariigil kohustus esitada rakendusaruandes üksikasjalik ülevaade kahju vähendamiseks ja võimaluse korral samalaadsete katastroofide kordumise vältimiseks võetud ja kavandatud meetmetest. Kõnealune säte on suhteliselt üldist laadi ning seega tehakse ettepanek seda tugevdada ja täpsustada. Abisaajariik peaks aruandes täpselt kirjeldama katastroofide hindamist, ohjamist ja vältimist käsitlevate asjaomaste ELi õigusaktide rakendamise seisu ja katastroofist saadud õppetunde ning võtma kohustuse rakendada meetmeid, millega tugevdatakse vastupidavust katastroofidele ja kliimamuutusele.

Komisjon uurib koos sidusrühmadega solidaarsusfondi maksete kohandamise võimalusi, mille aluseks oleks katastroofi vältimist käsitlevate asjaomaste ELi õigusaktide rakendamise aste, katastroofiohjamise kavade koostamine ja katastroofide ennetamiseks olemasoleva ELi rahastamise kasutamine ennetusmeetmeteks.

7. EUROOPA LIIDU TOIMIMISE LEPINGU ARTIKLI 222 SOLIDAARSUSKLAUSEL

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 võetakse esimest korda kasutusele säte, mille kohaselt liit ja selle liikmesriigid tegutsevad üheskoos solidaarselt, kui liikmesriiki tabab terrorirünnak või kui ta langeb loodusõnnetuse või inimtegevusest tingitud õnnetuse ohvriks. Artikli 222 kohaselt mobiliseerib liit kõik tema käsutuses olevad vahendid, et:

- (a) hoida liikmesriikide territooriumil ära terrorismiohtu; kaitsta demokraatlikke institutsioone ja tsiviilelanikke terrorirünnaku eest; abistada liikmesriiki tema poliitiliste organite taotlusel tema territooriumil terrorirünnaku korral; ning

⁹ Katastroofikahjude 1 %-line vähenemine säästaks Euroopas aastas 150 miljonit eurot, allikas: EM-DAT andmebaas.

- (b) abistada liikmesriiki tema poliitiliste organite taotlusel tema territooriumil loodus- või inimtegevusest tingitud õnnetuse korral.

Solidaarsusklausli rakendamine hõlmab kõiki olemasolevaid reageerimisvahendeid, sh solidaarsusfondi, võttes samal ajal täielikult arvesse nende konkreetseid menetlusi ja tegevust, mis on kindlaks määratud uues mitmeaastases finantsraamistikus. Käesolev teatis ei piira neid üldisemaid kaalutlusi.

8. KOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED

Kuigi võib õigusega väita, et üldjoontes on fond asutamisest alates head tööd teinud – eriti tema loomise konkreetset eesmärki arvestades –näitab möödunud kaheksa rakendusaasta kogemus, et fondi tegevus on kohati piiratud ja selles esineb puudusi. Peamisteks puudusteks on fondi vahendite kättesaadavaks tegemise aeglus ning fondi kasutuselevõtu kriteeriumide vähene läbipaistvus.

Kuna suurem osa liikmesriike suhtub ettevaatusega mis tahes suurte muudatuste tegemisse solidaarsusfondi põhimõtetes ja toimimises, eriti juhul, kui muudatuste tulemusena kulud suureneksid, võtab komisjon tagasi oma 2005. aasta ettepaneku fondi läbivaatamiseks ja laiendamiseks.

Komisjon usub siiski, et solidaarsusfondi toimimist tuleks parandada ning ka väikeste muudatuste tegemisega praegusesse määrusesse saaks fondi tegevust märgatavalt lihtsustada, täpsustada ja eelkõige parandada tema reageerimisvõimet, et katastroofis kannatanud riikidele rahalise toetuse võiks palju varem välja maksta.

Käesoleva teatis eesmärk on esile tõsta seda võimalust, mis oleks alus arutelule, milles osaleksid Euroopa Parlament, nõukogus kogunevad liikmesriigid, piirkonnad ja muud sidusrühmad ning mille tulemusena võiks arutelu tulemusi arvesse võttes hiljem esitada seadusandliku ettepaneku praeguse määruse muutmiseks.

Lisa 1:
2011. aastal katastroofide puhul kohaldatavad künnised
 (2009. aasta kogurahvatulu andmete põhjal)

Solidaarsusfondi loomist käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 1212/2002 kohaselt võib fondi kasutusele võtta, kui kahju ületab konkreetse riigi puhul seatud künnise, mis on kas 0,6 % kogurahvatulust või 3 miljardit eurot 2002. aasta hindades. Kohaldatakse neist kahest väiksemat.

		(miljonites eurodes)		
Riik		Kogurahvatulu 2009	0,6 % kogurahvatulust	Suurkatastroofi künnis 2011, aastal
AT	ÖSTERREICH	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGIË/BELGIQUE	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULGARIA	33 113	198,678	198,678
CY	KYPROS	16 641	99,845	99,845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774,274	774,274
DE	DEUTSCHLAND	2 430 940	14 585,640	3 535,904**
DK	DANMARK	226 447	1 358,684	1 358,684
EE	EESTI	13 538	81,230	81,230
EL	ELLADA	226 644	1 359,863	1 359,863
ES	ESPAÑA	1 029 541	6 177,246	3 535,904
FI	SUOMI/FINLAND	171 383	1 028,298	1 028,298
FR	FRANCE	1 922 845	11 537,070	3 535,904
HR***	HRVATSKA	43 572	261,431	261,431
HU	MAGYARORSZÁG	88 291	529,747	529,747
IE	ÉIRE/IRELAND	132 601	795,607	795,607
IS***	ICELAND	7 787	46,723	46,723
IT	ITALIA	1 494 576	8 967,457	3 535,904
LT	LIETUVA	27 010	162,057	162,057
LU	LUXEMBOURG (G,D,)	26 765	160,590	160,590
LV	LATVIJA	19 954	119,723	119,723
MT	MALTA	5 451	32,704	32,704
NL	NEDERLAND	556 518	3 339,108	3 339,108
PL	POLSKA	299 518	1 797,108	1 797,108
PT	PORTUGAL	162 331	973,986	973,986
RO	ROMÂNIA	113 652	681,913	681,913
SE	SVERIGE	296 151	1 776,908	1 776,908
SI	SLOVENIJA	34 704	208,224	208,224
SK	SLOVENSKO	62 575	375,452	375,452
TR***	TÜRKIYE	330 413	1 982,480	1 982,480
UK	UNITED KINGDOM	1 587 886	9 527,315	3 535,904

* Arvud on ümardatud

** 2011. aastal vastab 3 miljardile eurole 2002. aasta hindades 3 535,904 miljonit eurot

*** Toetuskõlblikud kolmandad riigid, kes peavad ELiga liitumiskõnelusi

Lisa 2:
ELi solidaarsusfondile aastatel 2002–2010 esitatud taotlused

Aasta	Riik		Katastroofi liik	Kahju (miljonites eurodes)	Kategooria ¹⁰	Antud abi (miljonites eurodes)
2002	1	AT	Üleujutus	2 900	suurkatastroof	134
	2	CZ	Üleujutus	2 300	suurkatastroof	129
	3	FR	Üleujutus (Le Gard)	835	piirkondlik	21
	4	DE	Üleujutus	9 100	suurkatastroof	444
2002, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						728
2003	1	ES	Õlireostus (Prestige)	436	piirkondlik	8,626
	2	IT	Maavärin (Molise/Apulia)	1 558	piirkondlik	30,826
	3	IT	Vulkaanipurse (Etna)	894	piirkondlik	16,798
	4	IT	Üleujutus (Põhja-Itaalia)	(1 900)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	5	GR	Karmid talvetingimused	(selgitamata)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	6	PT	Metsatulekahjud	1 228	suurkatastroof	48,539
	7	FR	Metsatulekahjud (Lõuna-Prantsusmaa)	531	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	8	ES	Metsatulekahjud (Portugaliga piirnev ala)	53	naaberpiirkond	1,331
	9	MT	Üleujutus	30	suurkatastroof	0,961
	10	IT	Üleujutus (Friuli-Venezia Giulia)	(525)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
2003, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						107,081
2004	1	FR	Üleujutus (Rhone'i jõe delta)	785	piirkondlik	19,625
	2	ES	Üleujutus (Malaga)	(73)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	3-9	ES	Metsatulekahjud (kokku 7 taotlust)	(480)	(piirkondlik)	kõik 7 taotlust tagasi lükatud
	10	SK	Üleujutus	(29)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	11	SI	Maavärin	(13)	(piirkondlik)	tagasi võetud
2004, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						19,625

¹⁰

Taotluste puhul, mis on seotud katastroofidega, mille kahju jääb allapoole künnist ja mille puhul hinnangu kohaselt ei ole täidetud piirkondliku katastroofi kriteeriumid, märgitakse sõna „piirkondlik” sulgudes.

Aasta	Riik		Katastroofi liik	Kahju (miljonites eurodes)	Kategooria ¹¹	Antud abi (miljonite s eurodes)
2005	1	SK	Torm (Tatra mäed)	203	suurkatastroof	5,668
	2	IT	Üleujutus (Sardiinia)	223 (summa üle hinnatud)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	3	EE	Torm	48	suurkatastroof	1,29
	4	LV	Torm	193	suurkatastroof	9,487
	5	SE	Torm „Gudrun”	2 297	suurkatastroof	81,725
	6	LT	Torm	15	naaberpiirkond	0,379
	7	GR	Evrose jõe üleujutus	(112)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	8	RO	Kevadine üleujutus	489	suurkatastroof	18,798
	9	BG	Kevadine üleujutus	222	suurkatastroof	9,722
	10	BG	Suvine üleujutus	237	suurkatastroof	10,632
	11	RO	Suvine üleujutus	1 050	suurkatastroof	52,4
	12	AT	Üleujutus (Tirool/Vorarlberg)	592	piirkondlik	14,799
2005. aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						204,905
2006	1	UK	Kütusehoidla plahvatus Buncefieldis	(700)	(piirkondlik)	tagasi võetud
	2	GR	Evrose jõe üleujutus	372	piirkondlik	9,306
	3	HU	Üleujutus	519	suurkatastroof	15,064
	4	ES	Metsatulekahjud Galiitsias	(91)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
2006. aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						24,370
2007	1	DE	Torm „Kyrill”	4750	suurkatastroof	166,9
	2	FR	La Réunion, tsüklon „Gamède”	211	piirkondlik	5,29
	3	ES	EL Hierro saare üleujutus	(18)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	4	ES	Üleujutus La Manchas	(66)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	5	UK	Üleujutus	4 612	suurkatastroof	162,387
	6	CY	Metsatulekahjud	(38)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	7	ES	Metsatulekahjud Kanaari saartel	(144)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	8-16	IT	9 taotlust seoses 9 piirkonnas aset leidnud metsatulekahjudega	-	(piirkondlik)	ei vasta nõuetele, tähtaeg ületatud

¹¹ Taotluste puhul, mis on seotud katastroofidega, mille kahju jääb allapoole künnist ja mille puhul hinnangu kohaselt ei ole täidetud piirkondliku katastroofi kriteeriumid, märgitakse sõna „piirkondlik” sulgudes.

17	FR	Torm „Dean” Martinique`il	509	piirkondlik	12,78
18	GR	Metsatulekahjud	2 118	suurkatastroof	89,769
19	SI	Üleujutus	233	suurkatastroof	8,254
2007, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku					445,380

Aasta	Riik		Katastroofi liik	Kahju (miljonites eurodes)	Kategooria ¹²	Antud abi (miljonites eurodes)
2008	1	CY	Põud	165,4	suurkatastroof	7,605
	2	RO	Üleujutused	471,4	piirkondlik	11,785
2008, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						19,390
2009	1	FR	Torm „Klaus”	3 805,5	suurkatastroof	109,377
	2	IT	Abruzzo maavärin	10 212,0	suurkatastroof	493,771
	3	GR	Metsatulekahjud 09	(152,8)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	4	CY	Tormid 09	(2,6)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	5	GR	Evia saare üleujutused	(83,2)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	6	IT	Messina mudavool	(598,9)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
2009, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku						603,148
2010	1	IE	üleujutus 09	520,9	piirkondlik	13,022
	2	IT	Toskaana üleujutus 09	(211,7)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	3	ES	Andaluusia üleujutus 10	(709,7)	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	4	PT	Madeira üleujutus	1 080	suurkatastroof	31,256
	5	FR	Torm Xynthia	1 425	piirkondlik	35,636
	6	SK	üleujutus 10	649,9	suurkatastroof	20,431
	7	PL	üleujutus 10	2 993,7	suurkatastroof	105,567
	8	CZ	üleujutus 10	204,5	naaberpiirkond	5,111
	9	HU	üleujutus 10	719,3	suurkatastroof	22,486
	10	HR	üleujutus 10	153,04	naaberpiirkond	3,826
	11	FR	Vari üleujutus 10	703-778	(piirkondlik)	tagasi lükatud
	12	RO	üleujutus 10	875,75	suurkatastroof	24,968
	13	CZ	2010. aasta augusti üleujutus	436,5	piirkondlik	10,911
	14	DE	Sachseni üleujutus 2010	937,7	piirkondlik	tagasi lükatud
	15	HR	2010. aasta septembri üleujutus	47	naaberpiirkond	1,175
	16	SI	2010. aasta septembri	251,3	suurkatastroof	7,459

¹²

Taotluste puhul, mis on seotud katastroofidega, mille kahju jääb allapoole künnist ja mille puhul hinnangu kohaselt ei ole täidetud piirkondliku katastroofi kriteeriumid, märgitakse sõna „piirkondlik” sulgudes.

		üleujutus			
17	HU	punase muda üleujutus 2010	174,32	piirkondlik	tagasi lükatud
2010, aastal esitatud taotluste alusel antud abi kokku					281,848
Alates 2002, aastast antud abi kokku					2 433,757

Lisa 3:

hetkeseis: 31/12/2010

Alates 2002. aastast saadud taotlused kokku:	85		
neist vastas järgmistele kriteeriumidele:			
suurkatastroofid:	27	32%	kõikidest taotlustest
piirkondlikud katastroofid:	53	62%	kõikidest taotlustest
naaberriigi kriteeriumi alla liigitatud õnnetused:	5	6%	kõikidest taotlustest
Komisjoni poolt heakskiidetud taotlused,	42	49%	kõikidest taotlustest
millest olid			
suurkatastroofid	26	96%	suurkatastroofi kriteeriumi alusel esitatud taotlustest
piirkondlikud katastroofid	12	23%	piirkondliku katastroofi kriteeriumi alusel esitatud taotlustest
naaberriigi kriteeriumi alla liigitatud õnnetused	4	80%	naaberriigi kriteeriumi alusel esitatud taotlustest
Komisjoni poolt tagasilükatud taotlused	35	41%	kõikidest taotlustest
millest olid			
piirkondlikud katastroofid	35	66%	piirkondliku katastroofi kriteeriumi alusel esitatud taotlustest
Tagasivõetud taotlused	2	2%	kõikidest taotlustest
Otsus on tegemisel	6	7%	kõikidest taotlustest

Lisa 4:
ELi solidaarsusfond – erakorralise piirkondliku katastroofi kriteeriumi alusel esitatud toetustaotlused 2002–2010
Piirkondliku SKP simulatsioon (n–3)

	Piirkondlikud katastroofid alates aastast 2002:	Aasta	Kahjunõuded (miljonites eurodes)	Märkused	SKP vaatlusasta (n-3)	Asjaomane NUTS 2 piirkond	Piirkondlik SKP	Keskmine SKP	Kahju määr (% piirkondlikust SKPst)	Tulemus praeguste kriteeriumide alusel (antud toetus miljonites eurodes)	Tulemus uute kriteeriumide alusel
FR	Üleujutus (Le Gard)	2002	835		1999	Languedoc-Roussillon	40 806,3	40 806,3	2,05%	21	sama
ES	Õlireostus (Prestige)	2003	436		2000	Galicia	34 966,5	25 191,8	1,73%	8,626	sama
						Astuuria provints	14 968,9				
						Kantaabria	8 488,3				
						País Vasco	42 613,3				
IT	Maavärin (Molise/Apulia)	2003	1 558		2000	Molise	4 913,9	30 206,0	5,16%	30,826	sama
						Apulia	55 498,1				
IT	Vulkaanipurse (Sitsiilia)	2003	894		2000	Sitsiilia	65 549,2	65 549,2	1,36%	16,798	taotlust ei esitata
IT	Üleujutus (Põhja-Itaalia)	2003	selgitamata		2000					tagasi lükatud,	sama
FR	Metsatulekahjud (Lõuna-Prantsusmaa)	2003	531	ei ole ühtne piirkond	2000	PACA	99 642,6	71 225,4	0,75%	tagasi lükatud,	taotlust ei esitata
						Rhône-Alpes	137 674,2				
						Languedoc-Roussillon	42 847,3				
						Korsika	4 737,6				
IT	Üleujutus (Friuli Venezia Giulia)	2003	525	(kahju tõenäoliselt ülehinnatud)	2000	Friuli-Venezia-Giulia	27 552,6	27 552,6	1,91%	tagasi lükatud,	selgitamata
FR	Üleujutus (Rhone'i jõe delta)	2004	785		2001	Languedoc-Roussillon	45 250,3	75 084,7	1,05%	19,625	taotlust ei esitata

					PACA	104 919,2				
ES	Üleujutus (Malaga)	2004	73		2001	Andalucía	90 644,8	90 644,8	0,08%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
ES	Metsatulekahjud	2004	480	kokku 7 taotlust	2001					tagasi lükatud, taotlust ei esitata
SK	Üleujutus	2004	29		2001	Vychodne Slovensko	5 220,4	5 220,4	0,56%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
IT	Üleujutus (Sardiinia)	2005	223	(kahju tõenäoliselt ülehinnatud)	2002	Sardinia (ITG2)	27 538,1	27 538,1	0,81%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
EL	Üleujutus (Evros)	2005	112		2002	Antoliki Makedonia, Thraki	5 983,2	5 983,2	1,87%	tagasi lükatud, heakskiidetud
AT	Üleujutus (Tirool/Vorarlberg)	2005	592		2002	Tirol Vorarlberg	18 814,7 10 039,1	14 426,9	4,10%	14,798589 sama
EL	Üleujutus (Evros)	2006	372		2003	Antoliki Makedonia, Thraki	6 466,1	6 466,1	5,75%	9,306527 sama
ES	Metsatulekahjud (Galicia)	2006	91		2003	Galicia	39 906,9	39 906,9	0,23%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
FR	Tsüklon (La Réunion)	2007	211	äärepoolne piirkonnad	2004	Réunion	11 650,8	11 650,8	1,81%	5,29 sama
ES	Üleujutus (El Hierro)	2007	18		2004	Kanaari saared	34 188,3	34 188,3	0,05%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
ES	Üleujutus (La Mancha)	2007	66		2004	Castilla-La Mancha	28 338,7	28 338,7	0,23%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
CY	Metsatulekahjud	2007	38		2004	Küpros	12 728,1	12 728,1	0,30%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
ES	Metsatulekahjud (Kanaari saared)	2007	144		2004	Kanaari saared	34 188,3	34 188,3	0,42%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
FR	Torm (Dean)	2007	509		2004	Guadeloupe Martinique	7 202,9 7 063,6	7 133,3	7,14%	12,78 sama
RO	Üleujutused	2008	471,4		2005	Nord-Vest Nord-Est	9 480,0 9 181,1	9 330,5	5,05%	11,785377 sama
EL	Metsatulekahjud	2009	152,8		2006	Attiki	101 759,4	101 759,4	0,15%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
CY	Tormid	2009	2,6		2006	Küpros	14 673,2	14 673,2	0,02%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata
EL	Üleujutus (Evia)	2009	83,2		2006	Stereia Ellada	10 072,1	10 072,1	0,83%	tagasi lükatud, taotlust ei esitata

IT	Mudavool (Messina)	2009	598,9		2006	Sitsiilia	81 623,6	81 623,6	0,73%	tagasi lõkatud,	taotlust ei esitata
IE	Üleujutus	2009	520,9		2006	Border, Midland and Western	32 566,0	32 566,0	1,60%	13,0225	sama
IT	Üleujutus (Toskaana)	2009	211,7		2006	Toscana	99 985,2	99 985,2	0,21%	tagasi lõkatud,	taotlust ei esitata
ES	Üleujutus (Andalusia)	2010	709,7		2007	Andalucía	144 874, 3	144 874, 3	0,49%	tagasi lõkatud,	taotlust ei esitata
FR	Torm (Xynthia)	2010	1425	kogukahju 2,5 miljardit eurot	2007	Pays de la Loire	93 594,4	68 384,9	2,08%	35,63575	sama
						Poitou-Charentes	43 175,3				